ZBIÓR

UKŁADÓW ZBIOROWYCH PRACY

ROK III Warszawa, dnia 17 lutego 1939 r. **Nr 10**

T R E Ś Ć:

26.

ZARZĄDZENIE
MINISTRA OPIEKI SPOŁECZNEJ

z dnia 11 lutego 1939 r.

w sprawie poddania zatargu zbiorowego w przemyśle pończoszniczym kotonowym na obszarze miasta Łodzi rozstrzygnięciu komisji rozjemczej.

Na podstawie art. 1, 3 ust. (1) i 10 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 27 października 1933 r. o komisjach rozjemczych do załatwiania zatargów zbiorowych pomiędzy pracodawcami a pracownikami w przemyśle i handlu (Dz. U. R. P. z 1937 r. Nr 39, poz. 313) zarządzam co następuje:

Wobec niemożności polubownego załatwienia zatargu zbiorowego pomiędzy pracodawcami a pracownikami o ustalenie warunków pracy i płacy w przemyśle pończoszniczym kotonowym na obszarze miasta Łodzi oraz wobec tego, że zatarg ten nabiera charakteru zagrażającego ogólnopaństwowym interesom gospodarczym — poddaję zatarg ten rozstrzygnięciu Komisji Rozjemczej, którą w tym celu powołuję i wyznaczam na przewodniczącego Komisji p. Radcę Jerzego Grzegorza Wengierowa, Zastępcę Naczelnika Wydziału Rozjemstwa i Polityki Pracy.

Minister Opieki Społecznej:

(—) *M. Zyndram-Kościałkowski*

27.

ZARZĄDZENIE MINISTRA OPIEKI SPOŁECZNEJ

z dnia 31 stycznia 1939 r.

o nadaniu układowi zbiorowemu pracy z dnia 24 października 1938 r. mocy powszechnie obowiązującej dla wszystkich przedsiębiorstw obróbki wikliny na całym obszarze Państwa.

Na podstawie art. 21 ustawy z dnia 14 kwietnia 1937 r. o układach zbiorowych pracy (Dz. U. R. P. Nr 31, poz. 242) i rozporządzenia Ministra Opieki Społecznej z dnia 31 maja 1937 r. (Dz. U. R. P. Nr 40, poz. 316) zarządzam co następuje:

§ 1.

Układowi zbiorowemu pracy, zawartemu w Zbąszyniu w dniu 24 października 1938 r., nadaję moc powszechnie obowiązującą dla wszystkich przedsiębiorstw obróbki wikliny na całym obszarze Państwa.

Tekst powyższego układu został ogłoszony przy obwieszczeniu Ministerstwa Opieki Społecznej z dnia 4 stycznia 1939 r. (Zbiór Układów Zbiorowych Pracy Nr 2, poz. 5).

§ 2.

Zarządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Minister Opieki Społecznej:

(—) *M. Zyndram-Kościałkowski*

28.

ZARZĄDZENIE MINISTRA OPIEKI SPOŁECZNEJ

z dnia 31 stycznia 1939 r.

o nadaniu układowi zbiorowemu pracy z dnia 31 maja 1938 r. mocy powszechnie obowiązującej dla wszystkich właścicieli nieruchomości na obszarze miasta Augustowa.

Na podstawie art. 21 ustawy z dnia 14 kwietnia 1937 r. o układach zbiorowych pracy (Dz. U. R. P. Nr 31, poz. 242) i rozporządzenia Ministra Opieki Społecznej z dnia 31 maja 1937 r. (Dz. U. R. P. Nr 40, poz. 316) zarządzam co następuje:

§ 1.

Układowi zbiorowemu pracy, zawartemu w Augustowie w dniu 31 maja 1938 r., nadaję moc powszechnie obowiązującą dla wszystkich właścicieli nieruchomości na obszarze miasta Augustowa.

Tekst powyższego układu został ogłoszony przy obwieszczeniu Ministerstwa Opieki Społecznej z dnia 4 stycznia 1939 r. (Zbiór Układów Zbiorowych Pracy Nr 2, poz. 4).

§ 2.

Zarządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Minister Opieki Społecznej:

(—) *M. Zyndram-Kościałkowski*

29.

ZARZĄDZENIE
KOMISARZA DEMOBILIZACYJNEGO

dla obszaru województwa pomorskiego, z wyłączeniem powiatów: lipnowskiego, nieszawskiego, rypińskiego i włocławskiego, oraz dla obszaru powiatu działdowskiego

z dnia 3 lutego 1939 r.

o nadaniu mocy obowiązującej orzeczeniu Komisji Pojednawczo-Rozjemczej w Toruniu z dnia 23 listopada 1938 r., ustalającemu warunki pracy i płacy w zakładach piekarskich na obszarze miasta Grudziądza.

Na podstawie § 23 rozporządzenia z dnia 3 września 1919 r. o przyjmowaniu i wydalaniu robotników podczas okresu demobilizacji gospodarczej (Dz. Ust. Rzeszy Niem. str. 1500) zarządzam co następuje:

§ 1.

Orzeczeniu Komisji Pojednawczo-Rozjemczej w Toruniu z dnia 23 listopada 1938 r., ustalającemu warunki pracy i płacy w zakładach piekarskich na obszarze miasta Grudziądza, nadaję moc obowiązującą, poczynając od dnia 1 grudnia 1938 r.

Tekst orzeczenia podany jest w załączeniu do zarządzenia niniejszego.

§ 2.

Zarządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia w Zbiorze Układów Zbiorowych Pracy.

(—) *W. Prenier*

Komisarz Demobilizacyjny

1 zał.

Zał. do zarz. Kom. Demobil. z dn. 3.II.1939 r.

ORZECZENIE.

Komisja Pojednawczo - Rozjemcza w Toruniu, ustanowiona rozporządzeniem Ministra Opieki Społecznej z dnia 24 czerwca 1935 r. (Dz. U. R. P. Nr 50, poz. 331), działając na podstawie dekretu z dnia 23 grudnia 1918 r. o umowach zbiorowych, wydziałach robotniczych i pracowniczych oraz o rozjemstwie w zatargach pracy (Dz. Ust. Rzeszy Niem. str. 1456), w celu załatwienia zatargu w sprawie ustalenia warunków pracy i płacy pracowników piekarń w Grudziądzu — na posiedzeniach w dniach 15 listopada i 23 listopada 1938 r. w lokalu Inspekcji Pracy w Toruniu, ul. Kochanowskiego Nr 1, w składzie ustalonym zgodnie z § 15 wyżej wspomnianego dekretu z dnia 23 grudnia 1918 r.:

Przewodniczący:

inż. Zygmunt Humięcki,

Ławnicy stali ze strony pracodawców:

Jan Karolczak i *Artur Szulc,*

Ławnik niestały ze strony pracodawców:

Kazimierz Jabłoński,

Ławnicy stali ze strony pracowników:

Franciszek Szeliga i *Ignacy Baranowski,*

Ławnik niestały ze strony pracowników:

Aleksander Malinowski,

w obecności następujących uczestników zatargu:

ze strony pracodawców:

1) Cech Piekarski w Grudziądzu, ul. Pańska Nr 9, w osobach pp.: *Jana Zajączkowskiego, Władysława Nogowskiego, Władysława Grobelnego,*

ze strony pracowników:

1) Chrześcijański Związek Zawodowy Robotników Przemysłu Spożywczego, Oddział Czeladzi Piekarskiej w Grudziądzu, ul. Piłsudskiego Nr 1/3, w osobie p. *Stanisława Kwiatkowskiego,*

2) Związek Robotników i Rzemieślników Zjednoczenia Zawodowego Polskiego, Sekretariat Okręgowy w Toruniu, ul. Legionów Nr 29, w osobie p. *Stefana Malchrowicza,*

po zbadaniu całokształtu sprawy, przeprowadzeniu postępowania dowodowego, wysłuchaniu głosów stron, ustaleniu punktów spornych oraz po stwierdzeniu, że nie można doprowadzić stron prowadzących spór do ugody, na podstawie §§ 25 i 27 przytoczonego już dekretu z dnia 23 grudnia 1918 r.

o r z e k a:

§ 1.

Orzeczenie niniejsze obowiązuje wszystkich pracodawców posiadających piekarnie, przedsiębiorstwa piekarskie oraz wszystkich pracowników piekarskich, zatrudnionych w piekarniach i przedsiębiorstwach piekarskich na terenie miasta Grudziądza.

§ 2.

Dla pracowników objętych niniejszym orzeczeniem obowiązują następujące minimalne stawki za godzinę:

I. w piekarniach I kat. zatrudniających 1 czeladnika, przy wypieku do dwóch worków mąki — 65 gr/godz. (czeladn.);

II. w piekarniach II kat. zatrudniających 2 czeladników, przy wypieku do czterech worków mąki: 65 gr/godz. (młodszy czeladnik), 75 gr/godz. (starszy czeladnik);

III. w piekarniach III kat. zatrudniających ponad dwóch czeladników, przy wypieku ponad cztery worki mąki—65 gr/godz. (II-gi bajtowy), 75 gr/godz. (I-szy bajtowy), 85 gr/godz. (piecowy).

Uwaga. W razie jeżeli czeladnik otrzymuje całkowite utrzymanie wraz z mieszkaniem, wartość takowego odlicza się od wynagrodzenia gotówkowego, ustalonego w niniejszym paragrafie, przy czym wartość samego utrzymania ustala się na 54 zł miesięcznie, a mieszkanie na 6 zł miesięcznie, razem na 60 zł miesięcznie.

§ 3.

Czas pracy, urlopy i wypłaty zarobków, jak również warunki higieniczne w piekarniach regulują przepisy obowiązujących w tym zakresie ustaw i rozporządzeń.

§ 4.

Żaden czeladnik nie może być zatrudniony przy wyrobie ciasta, jeżeli nie posiada listu czeladniczego.

§ 5.

Każdy pracownik powinien otrzymać książeczkę obrachunkową, zgodnie z obowiązującymi przepisami. Przy każdej wypłacie wręcza się pracownikowi książeczkę obrachunkową do sprawdzenia zapisków.

§ 6.

Postanowienia orzeczenia niniejszego korzystniejsze dla pracownków, niż postanowienia indywidualnych umów o pracę, zastępują z mocy prawa odnośne postanowienia tych umów, jednak postanowienia indywidualnych umów o pracę korzystniejsze dla pracowników, niż postanowienia orzeczenia niniejszego, pozostają w mocy.

§ 7.

Orzeczenie niniejsze obowiązuje wszystkie piekarnie i przedsiębiorstwa piekarskie, znajdujące się na terenie miasta Grudziądza, od dnia 1 grudnia 1938 r. do dnia 31 grudnia 1939 r.

§ 8.

W razie niewymówienia orzeczenia niniejszego na miesiąc naprzód przed terminem jego obowiązywania, tj. najpóźniej do dnia 30 listopada 1939 r., przedłuża się takowe na rok następny itd. analogicznie.

§ 9.

Stronom pozostawia się termin do dnia 30 listopada 1938 r. do oświadczenia się, czy orzeczenie rozjemcze przyjmują.

Toruń, dnia 23 listopada 1938 r.

Przewodniczący:

(—) *inż. Zygmunt Humięcki*

Ławnicy ze strony pracodawców:

(—) *Jan Karolczak*

(—) *Artur Szulc*

(—) *Kazimierz Jabłoński*

Ławnicy ze strony pracowników:

(—) *Franciszek Szeliga*

(—) *Ignacy Baranowski*

(—) *Aleksander Malinowski*

30.

OBWIESZCZENIE MINISTERSTWA OPIEKI SPOŁECZNEJ

z dnia 10 lutego 1939 r.

o wniosku w sprawie nadania mocy powszechnie obowiązującej dla wszystkich młynów na obszarze miasta Chełma Lubelskiego układowi zbiorowemu pracy z dnia 19 września 1938 r.

Ministerstwo Opieki Społecznej obwieszcza, że Związek Robotników Przemysłu Spożywczego w Polsce, Oddział w Cheł-

mie, zgłosił do Ministerstwa Opieki Społecznej w myśl art. 21 ustawy z dnia 14 kwietnia 1937 r. o układach zbiorowych pracy (Dz. U. R. P. Nr 31, poz. 242) oraz rozporządzenia Ministra Opieki Społecznej z dnia 31 maja 1937 r. (Dz. U. R. P. Nr. 40, poz. 316) wniosek o nadanie mocy powszechnie obowiązującej dla wszystkich młynów na obszarze miasta Chełma Lubelskiego układowi zbiorowemu pracy, zawartemu w Chełmie w dniu 19 września 1938 r.:

a) po stronie pracodawców przez następujących właścicieli i dzierżawców młynów: Józefa Rolnika, Wigdora Handelsmana, Hersza Lejba Lajnera i Mechela Wajdenbauma;

b) po stronie pracowniczej przez Związek Robotników Przemysłu Spożywczego w Polsce, Oddział w Chełmie.

Tekst układu zbiorowego pracy podany jest poniżej.

Sprzeciwy w sprawie nadania powyższemu układowi mocy powszechnie obowiązującej wnosić należy do Ministra Opieki Społecznej za pośrednictwem Inspektora Pracy V Okręgu (Lublin, ul. Krakowskie Przedmieście Nr 56) w ciągu dni 14.

Termin 14-dniowy biegnie od daty ogłoszenia niniejszego obwieszczenia.

(—) *M. Klott*

Główny Inspektor Pracy
Dyrektor Departamentu

1 zał.

Zał. do obw. M. O. S. z dn. 10.II.1939 r.

UKŁAD ZBIOROWY PRACY.

W dniu 19 września 1938 r. w Inspektoracie Pracy 28 Obwodu w Chełmie, przy udziale p. *Józefa Kalickiego,* Inspektora Pracy 28 Obwodu w Chełmie, między właścicielami młynów w Chełmie Lubelskim: 1) *Józefem Rolnikiem,* przedstawicielem młyna Łazara Ledermana i Józefa Rolnika, dawniej Młyn Industria — G. Michalenko i S-ka, Chełm, ul. Lubelska Nr 65, 2) *Wigdorem Handelsmanem,* dzierżawcą młyna Spadk. Jana Boguszewskiego, Chełm, ul. Trubakowska Nr 17, 3) *Herszem*

Lejbem Lajnerem, dzierżawcą młyna Lembergerowej i S-ki „Nadzieja", Chełm, ul. Hrubieszowska Nr 39, 4) *Mechelem Wajdenbaumem,* dzierżawcą młyna Spadk. Jana Boguszewskiego „Uniwersalny", Chełm, ul. Trubakowska Nr 19—z jednej strony,

a Związkiem Robotników Przemysłu Spożywczego w Polsce, Oddział w Chełmie Lubelskim, w osobach: *Józefa Kamińskiego, Józefa Pijanowskiego, Piotra Szulżyka i Stanisława Gierasimiuka* — z drugiej strony,

został zawarty układ zbiorowy pracy treści następującej:

§ 1.

Układ niniejszy obowiązuje z jednej strony właścicieli i dzierżawców młynów: Łazara Ledermana, dawniej Industria— G. Michalenko i S-ka, Spadk. Boguszewskiego, dzierżawionego przez W. Handelsmana, młyna „Nadzieja" i młyna „Uniwersalnego" w Chełmie, z drugiej strony pracowników zatrudnionych w tych młynach.

§ 2.

Od dnia 15 września 1938 r. płace robotników młynarskich podwyższa się w następujący sposób:

a) płace robotników młynarskich, wynoszące mniej niż 5 zł dziennie, podwyższa się o 10% (dziesięć procent),

b) płace robotników młynarskich, wynoszące 5 zł lub więcej dziennie, podwyższa się o 5% (pięć procent).

§ 3.

Układ niniejszy obowiązuje od dnia 15 września 1938 r. do dnia 15 września 1939 r.

O ile przez jedną ze stron nie zostanie zapowiedziane wygaśnięcie układu najpóźniej do dnia 15 sierpnia 1939 r.,

jego moc obowiązująca przedłuża się na czas nieoznaczony z prawem miesięcznego wypowiedzenia w każdym czasie.

Uwaga. Strony wyrażają zgodę na przyznanie Inspektorowi Pracy 28 Obwodu prawa wykładni postanowień układu niniejszego w razie powstania sporu.

Chełm, dnia 19 września 1938 r.

Właściciele młynów:

(—) *Józef Rolnik*

(—) *Wigdor Handelsman*

(—) *Hersz Lejb Lajner*

(—) *Mechel Wajdenbaum*

Związek Robotników Przemysłu Spożywczego w Polsce, Oddział w Chełmie:

(—) *Piotr Szulżyk*

(—) *Józef Pijanowski*

(—) *Stanisław Gierasimiuk*

(—) *Józef Kamiński*

Układ zawarto w obecności:

(—) *Józef Kalicki*
Inspektor Pracy 28 Obwodu

Rejestruję. Dnia 17 października 1938 r.
Nr rej. 14/48-8.

p. o. Inspektor Pracy V Okręgu:
(—) *S. Kwapiński*

TŁOCZONO Z POLECENIA MINISTRA OPIEKI SPOŁECZNEJ.

ZAMÓWIENIA I WPŁATY NALEŻY KIEROWAĆ POD ADRESEM MINISTERSTWA OPIEKI SPOŁECZNEJ, WARSZAWA UL. DŁUGA 38/40.

Drukarnia Państwowa Nr 104770. 1.II.1939. 1000.

Prenumerata roczna 20 zł. **Cena niniejszego numeru 25 gr.**